

KOMISIJAS LĒMUMS**(2005. gada 16. marts)****par atbalsta shēmu C 8/2004 (ex NN 164/2003) nodokļu atvieglojumu veidā, ko Itālija īstenojusi
biržas sarakstā jauniekļauto uzņēmējdarbību labā**

(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 591)

(Autentisks ir tikai teksts itāliešu valodā)**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2006/261/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta, 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētajām personām ir lūgts iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar minētajiem pantiem ⁽¹⁾,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

1. Itālijas izsludinātais valdības dekrēts par "Neatliekamiem pasākumiem valsts budžeta attīstības un tā korekcijas veicināšanā" ("*Disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e la correzione dell'andamento dei conti pubblici*") (DL 269/2003) ir stājies spēkā 2003. gada 2. oktobrī, tā publicēšanas dienā *Itālijas Republikas Oficiālā vēstneša* 2003. gada 2. oktobra Nr. 229. Valdības dekrēta DL 269/2003 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā un 11. pantā paredzēti īpaši nodokļu atvieglojumi uzņēmējdarbībām, kas reģistrētas oficiālā Eiropas Savienības reglamentētas biržas sarakstā laikā no 2003. gada 2. oktobra līdz 2004. gada 31. decembrim. Šā dekrēta 1. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 11. pantu bez grozījumiem iekļāva 2003. gada 24. novembra likumā Nr. 326 (L 326/2003), kas publicēts *Itālijas Republikas Oficiālā vēstneša* 2003. gada 25. novembra Nr. 274.
2. Lai noteiktu, vai attiecīgie nodokļu atvieglojumi uzskatāmi par atbalstu Līguma 87. panta nozīmē, Komisija ar 2003. gada 22. oktobra vēstuli (D/56756) aicināja Itālijas iestādes sniegt ziņas par šiem atvieglojumiem un

par to stāšanos spēkā. Savā vēstulē Komisija arī atgādināja Itālijai, ka tai ir pienākums pirms pasākumu īstenošanas paziņot Komisijai par katru pasākumu, kas uzskatāms par atbalstu Līguma 88. panta 3. punkta nozīmē.

3. Itālijas iestādes ar 2003. gada 11. novembra (A/37737) un 2003. gada 26. novembra vēstuli (A/38138) sniedza prasītās ziņas. Komisija 2003. gada 19. decembrī atkārtoti atgādināja Itālijai tās pienākumu, kas tai jāpilda saskaņā ar EK dibināšanas līguma 88. panta 3. punktu, un aicināja Itālijas iestādes informēt iespējamus nodokļu atvieglojumu saņēmējus par sekām, kas paredzētas Līgumā un 14. pantā Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai ⁽²⁾, gadījumam, ja minētie atvieglojumi būtu nelikumīga atbalsta īstenošana bez Komisijas iepriekšējas atļaujas.

4. Ar 2004. gada 18. februāra vēstuli (SG 2004 D/200644) Komisija informēja Itāliju par savu nodomu sākt EK Līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, ko Itālija piešķirusi uzņēmējdarbībām, kas nesn iekļautas biržas sarakstā.

5. Ar 2004. gada 22. aprīļa vēstuli (A/32918) Itālijas iestādes iesniedza savus apsvērumus.

6. Komisijas lēmumu sākt oficiālu pārbaudes procedūru publicēja *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī* 2004. gada 3. septembrī ⁽³⁾.

7. Lai izskatītu dažus šā pasākuma aspektus, 2004. gada 16. un 27. septembrī notika divas īpašas sanāksmes starp Komisijas un Itālijas nodokļu iestādes pārstāvjiem.

⁽¹⁾ OV C 221 3.9.2004., 7. lpp.⁽²⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.⁽³⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

8. Ar 2004. gada 4. oktobra faksu (A/37459) savus apsvērumus iesniedza sabiedrība *Borsa Italiana SpA*. Ar 2004. gada 28. oktobra vēstuli (D/57697) Komisija nosūtīja šos apsvērumus Itālijas iestādēm. Ar 2004. gada 2. decembra vēstuli (A/39473) Itālijas iestādes iesniedza komentārus par saņemtajiem apsvērumiem.

II. PASĀKUMA APRAKSTS

9. Ar minēto pasākumu paredzētas divas nodokļu atvieglojumu virknes attiecībā uz to uzņēmēj sabiedrību reģistrēšanu biržas sarakstā, kuras Itālijā maksā uzņēmuma peļņas nodokli

10. Valdības dekrēta DL 269/2003 11. panta nozīmē uzņēmēj sabiedrības, kas reģistrētas kādā Eiropas Savienības dalībvalsts reģlamentētās biržas sarakstā laikposmā no 2003. gada 2. oktobra līdz 2004. gada 31. decembrim, trīs gadus var saņemt uzņēmumu ienākumu nodokļa samazinājumu par 20 % (parastās likmes vietā, kas 2003. gadā bija 35 % un 2004. gadā — 33 %). Šādu nodokļu prēmiju piemēro tikai tad, ja nesen biržas sarakstā reģistrētās uzņēmēj sabiedrības palielina savu tīro kapitālu ne mazāk kā par 15 % savu akciju sākotnējā publiskā piedāvājuma (IPO) rezultātā un ar nosacījumu, ka šīs uzņēmēj sabiedrības nav jau reģistrētas kādā Eiropas biržas sarakstā. Maksimālā ieņēmumu summa, par kuru var saņemt pazeminātu likmi, ir 30 miljonu euro gadā, un tātad atbalsta summa sasniedz 4,5 miljonus euro ($35 - 20 = 15\%$ no 30 miljoniem) 2003. gadā, taču 2004. gadā tā nevar pārsniegt 3,9 miljonu euro ($33 - 20 = 13\%$ no 30 miljoniem).

11. Ja uzņēmēj sabiedrību, kas biržas sarakstā ir iekļauta minētajā laikposmā, vēlāk no šā saraksta svīturo, tad nodokļu atvieglojumu var saņemt tikai par to laikposmu vai laikposmiem, kuros šī sabiedrība faktiski ir bijusi reģistrēta biržā. Atvieglojumu joprojām var saņemt ar tiem pašiem noteikumiem, ja sabiedrība turpmāk tiek iekļauta citā Eiropas biržas sarakstā, kura garantē ieguldītājiem tādu pašu aizsardzības līmeni, kādu tiem nodrošināja Itālijas birža.

12. Biržas sarakstā jauniekļautajām sabiedrībām, kas atbilst Itālijas valdības dekrēta DL 269/2003 11. pantā izklāstītajām prasībām, DL 269/2003 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā paredzēts, ka no apliekamajiem ienākumiem jāatskaita summa, kas vienāda ar izdevumiem par akciju sākotnējo publisko piedāvājumu (IPO) 2004. gadā. Šis apliekamo ienākumu nodokļu nastas atvieglojums ir papildus parastajai atskaitīšanai, kas saistīta ar IPO izdevumiem, kurus nodokļu sistēmā uzskata par parastiem uzņēmējdarbības izdevumiem. Izdevumi, kas radušies

saistībā ar IPO darījumiem, ietver īpaši "uzticības pārbaudes" ("*due diligence*") izmaksas, kas saistītas ar attiecīgās uzņēmēj sabiedrības padziļinātu analīzi, izmaksas par ārējo padomdevēju pakalpojumiem, kā arī darījuma administratīvie izdevumi, kuri Itālijas biržā kopsummā sasniedz 3,5 % līdz 7 % no tā darījuma summas, kas saistīta ar iekļaušanu biržas sarakstā. Lai saņemtu šo nodokļu atvieglojumu attiecībā uz apliekamajiem ienākumiem, sabiedrībām no neatkarīga revidenta jāsaņem apliecinājums par faktiskajiem izdevumiem, kas tām radušies.

13. Nodokļu atvieglojums attiecībā uz apliekamajiem ienākumiem, kas paredzēts DL 269/2003 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā, samazina faktisko 2004. gada nodokļu nastu, jo nodokļos samaksājāmā summa ir samazināta par 33 % (jeb likme, kas vienāda ar 2004. gadam noteikto uzņēmumu ienākuma nodokli, ja neņem vērā par 20 % samazināto nominālo likmi, ko piemēro iepriekšminētās taksācijas prēmijas dēļ) no attaisnotajiem izdevumiem par iekļaušanu biržas sarakstā. Saskaņā ar Itālijas sistēmu, kur uzņēmuma peļņas nodokli maksā avansā, uzņēmēj sabiedrībām nodoklis par 2004. taksācijas gadu jāmaksā divās reizēs, pamatojoties uz maksājamo nodokļu aprēķinu 2004. gadam, ņemot vērā minētās atbalsta shēmas dēļ paredzēto nodokļu atvieglojumu. Lai novērstu to, ka šo atvieglojumu piemēro arī attiecībā uz nodokļa avansa maksājumiem par 2005. gadu (tā tas notiktu, ja šos maksājumus aprēķinātu, pamatojoties uz 2004. gadā samaksātajiem — atvieglotajiem — nodokļiem), DL 269/2003 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā paredzēts, ka nodokļu aprēķinu par 2005. gadu izdara, pamatojoties uz 2004. gadā maksājamo nodokļiem, neņemot vērā minētās nodokļu priekšrocības.

14. Abu DL 269/2003 1. panta 1. punkta d) apakšpunktā un DL 269/2003 11. pantā paredzēto nodokļu atvieglojumu spēkā esības laiks, tātad, ir dažāds. Ja nodokļu atvieglojums, kura pamatā ir apliekamo ienākumu samazināšana, ir piemērojams tikai 2004. gadā, tad nodokļu atvieglojums saistībā ar taksācijas prēmiju ir piemērojams ar biržas sarakstā iekļaušanas dienu uz trīs gadu laikposmu. Itālijas iestādes apstiprināja, ka nodokļu atvieglojumi nekādi neietekmē 2003. gadā maksājamo nodokļu aprēķinu un ka tie ir pieejami tikai 2004. gadā, kā arī, ja raugās īpaši uz DL 269/2003 11. pantu, trīs gadu laikā, skaitot no iekļaušanas biržas sarakstā.

15. Iesniedzot dekrētu par šo nodokļu atvieglojumu noteikšanu, Itālijas valdība prognozēja, ka 2003. gadā šis pasākums attieksies uz 10 potenciāliem uzņēmumiem un 2004. gadā — uz 25 un ka tam būs negatīva ietekme nodokļu ieņēmumu izteiksmē, proti, 2003. gadā tie veidotu 7,2 miljonus euro un 2004. gadā — 27,7 miljonus euro. Par diviem nākamajiem gadiem nav iesniegtas nekādas prognozes attiecībā uz šās atbalsta shēmas darbību.

III. PROCEDŪRAS SĀKŠANAS PAMATOJUMS

16. Uzsākot oficiālo procedūru, Komisija uzskatīja, ka minētais pasākums atbilda visiem izvirzītajiem kritērijiem, lai to uzskatītu par valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Komisija īpaši norādīja, ka ar šo pasākumu tiek piešķirtas divas ekonomiskās priekšrocības. Pirmkārt, ar to uzņēmēj-sabiedrībām, kas iekļautas kādā Eiropas reglamentētas biržas sarakstā, par 20 % samazina uzņēmuma peļņas nodokli, tā uz trijiem gadiem palielinot tīros ieņēmumus, ko tās gūst ar jebkuru ekonomisku darbību. Pateicoties nominālās likmes samazinājumam, saņēmējuzņēmumi tiešām iegūst maksājamo nodokļu atvieglojumu gan tajā gadā, kad tie iekļauti biržas sarakstā, gan arī divos nākamajos gados. Otrkārt, pateicoties tam, ka no maksājamajiem nodokļiem izslēdz summu, kas vienāda ar izdevumiem par IPO, šī atbalsta shēma samazina aplikamos ieņēmumus tajā taksācijas gadā, kad uzņēmēj-sabiedrība iekļauta biržas sarakstā. Šī negatīvā korekcija samazina arī faktisko nodokļu likmi par 2004. gada ieņēmumiem.
17. Komisija konstatēja, ka iepriekšminētie atvieglojumi šķiet atbalstām atsevišķus uzņēmumus. Tā jo īpaši konstatēja, ka minētie nodokļu atvieglojumi atbalsta sevišķi tos uzņēmumus, kuru juridiskā adrese ir Itālijā. Ārvalstu uzņēmēj-sabiedrība, kas Itālijā darbojas ar pastāvīgu uzņēmumu vai ar uzņēmuma pārstāvniecību, nodaļu vai filiāli EK Līguma 43. panta nozīmē, saņem faktisku nodokļu likmes samazinājumu tikai par to savas darbības daļu, kas attiecināma uz šiem Itālijas uzņēmumiem; taču šāda diferenciācija, kuru no nodokļu maksāšanas viedokļa var attaisnot, ja ievēro nodokļu sistēmas teritoriālo principu, atbalsta shēmas gadījumā nav pieņemama, jo tā rada neizdevīgus konkurences apstākļus tām ārvalstu uzņēmēj-sabiedrībām, kas darbojas Itālijā.
18. Komisija konstatēja arī, ka, neraugoties uz to, ka šās atbalsta shēmas priekšrocības formāli ir pieejamas visām uzņēmēj-sabiedrībām, kas iekļautas Eiropas reglamentētas biržas sarakstā, un ka rezultātā šī shēma šķietami nerada diskrimināciju starp sabiedrībām, kas iekļautas Itālijas biržas sarakstā, un tām, kas iekļautas kādas citas Eiropas valsts biržas sarakstā, faktiski šis pasākums atbalsta vienīgi tās uzņēmēj-sabiedrības, kuras pirmoreiz iekļautas biržas sarakstā un uz iepriekš norādīto īso laika posmu. Šajā ziņā Komisija uzsvēra, ka noteikumos par iekļaušanu biržas sarakstā paredzēta virkne stingru noteikumu, kas ietver īpašu prasību pierādīt mantiskā un finansiālā stāvokļa stabilitāti, ko attiecīgi apliecina grāmatvedības dokumenti un neatkarīgo revidentu atzinums. Uzņēmēj-sabiedrībām, kas piesakās iekļaušanai biržas sarakstā, jābūt veidotām kā akciju sabiedrībām, lai tās varētu nodrošināt savu akciju brīvu pārvedamību, un tām jāatbilst zināmām minimālām kapitalizācijas prasībām. Saskaņā ar Komisijas viedokli minētajā atbalsta shēmā

noteiktie termiņi ir tādi, ka daudzi potenciālie saņēmēji faktiski negūst šās shēmas sniegtās priekšrocības.

19. Savā lēmumā par oficiālās procedūras sākšanu Komisija uzsvēra, ka šis pasākums ietver valsts resursu izmantošanu, atsakoties no ieņēmumiem no nodokļu maksājumiem, un ka tādēļ tas var traucēt konkurenci uzņēmumu starpā un tirdzniecību Kopējā tirgus ietvaros, jo biržas sarakstā iekļautās saņēmēj-sabiedrības darbojas tirgos, kur notiek ļoti dinamiska konkurence un Kopienas iekšējā tirdzniecība.
20. Visbeidzot Komisija uzskata, ka minēto nodokļu atvieglojumu selektīvo raksturu nevarētu attaisnot ar Itālijas nodokļu sistēmas būtību un vispārējo struktūru un ka šā shēma nešķiet vērsta uz to, lai atlīdzinātu iespējamus izdevumus, jo atbalsta summa nav proporcionāla īpašajiem izdevumiem, kas radušies par iekļaušanu biržas sarakstā. Turklāt nešķiet, ka varētu piemērot kādu no EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem.

IV. ITĀLIJAS UN IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

21. Itālijas iestādes un *Borsa Italiana SpA*, vienīgā ieinteresētā trešā puse, kas iesniegusi apsvērumus, izteikušas trīs būtiskus iebildumus.
22. Pirmkārt, saskaņā ar Itālijas iestādēm un *Borsa Italiana SpA* minētā atbalsta shēma jāuzskata par vispārēju nodokļu politikas pasākumu ar nolūku veicināt Itālijas uzņēmēj-sabiedrību iekļaušanu biržas sarakstā, lai apturētu un vērstu par labu pēdējos gados novērojamo negatīvo attīstības tendenci, un nostiprināt šo sabiedrību kapitalizāciju un konkurētspēju pasaules tirgos, un tādēļ valsts atbalsta kontroles pasākumi uz šo shēmu neattiecas.
23. Otrkārt, šī shēma neietekmē konkurenci, jo jebkura uzņēmēj-sabiedrība var saņemt šos nodokļu atvieglojumus, ja vien tā panāk, ka to iekļauj kādā Eiropas biržas sarakstā. Šo shēmu piemēro vispārēji visām ekonomikas jomām un rūpniecības nozarēm; tātad tā nav selektīva.

24. Visbeidzot, šī shēma neietekmē konkurenci, tādēļ ka tās darbības laiks un budžets ir ierobežots un tādēļ ka šo atbalstu var saņemt arī ārvalstu uzņēmumi.

V. ATBALSTA SHĒMAS NOVĒRTĒJUMS

Valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

25. Izskatījusi Itālijas iestāžu iesniegtos apsvērumus, Komisija apstiprina savu nostāju, ko tā izklāstīja 2004. gada 18. februāra vēstulē par oficiālās pārbaudes procedūras sākšanu, proti, to, ka minētā atbalsta shēma ir valsts atbalsts, jo kopumā tā atbilst visiem EK Līguma 87. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem.

Selektīvās priekšrocības

26. Komisija uzskata, ka minētais pasākums sniedz acīmredzamas selektīvas priekšrocības, jo, tā kā šī shēma ir īpaša, kas atbalsta tikai tās uzņēmējdarbības, kuras var tikt uzņemtas biržas sarakstā shēmā paredzētajā laikposmā, izslēdzot tos uzņēmumus, kas ir jau iekļauti biržas sarakstā, kas neatbilst iekļaušanas prasībām un kas nolēmuši minētajā laikposmā nepieteikties iekļaušanai biržas sarakstā, tā ir atkāpe no nodokļu sistēmas normālas darbības un ar to atbalsta atsevišķus uzņēmumus un produkcijas veidus.
27. Itālijas arguments, saskaņā ar kuru minētā shēma ir nodokļu politikas pasākums, uz kuru neattiecas valsts atbalsta normas, nav pieņemams, un atkāpe no parastās nodokļu shēmas nav savienojama ar Itālijas nodokļu sistēmas būtību, jo no nodokļu viedokļa šī shēma neatbilst nevienai pamatatskīrībai, kāda pastāv starp tām uzņēmējdarbībām, kas ir iekļauts biržas sarakstā, un tām, kas tajā nav iekļautas. Ar šo shēmu jo īpaši paredz nodokļu likmes samazinājumu, ko piemēro sagaidāmajai peļņai, kuru gūs saņēmēji, un tādēļ to nevar uzskatīt par proporcionālu, jo gūstamajai peļņai nav nekāda sakara ne ar saņēmēju uzņēmumu iekļaušanu biržas sarakstā, ne ar to kapitāla struktūru un ne ar citiem rādītājiem, kas saistīti ar iekļaušanu biržas sarakstā. Visbeidzot, ņemot vērā, ka šās shēmas īsais darbības laiks daudziem potenciāliem saņēmējiem faktiski dara to nepieejamu, shēmu neatbilstoši arī tās īpašie mērķi.

28. Līdzīgā kārtā arī ienākuma nodokļa samazinājums ir ārkārtas atbalsts, jo to saņem papildus parastajam izde-

vumu samazinājumam. Arī tad, ja saskaņā ar Tiesas judikatūru ⁽⁴⁾ tādu pasākumu potenciāli varētu uzskatīt, ka to attaisno tā īpašais mērķis, Komisija atzīmē, ka pasākuma īsais darbības laiks ir pretrunā ar tā īpašo mērķi sekmēt uzņēmējdarbību iekļaušanu biržas sarakstā, jo šā īsā laika dēļ daudzi uzņēmumi faktiski tiek izslēgti no potenciālo saņēmēju loka.

29. Attiecībā uz iebildumu, saskaņā ar kuru šī shēma nesniedz īpašas priekšrocības un tādēļ nevar traucēt konkurenci un Kopienas iekšējo tirdzniecību, jo tā atbalsta uzņēmumus, kas pakļauti dažādiem nodokļu tiesību aktiem, Komisija atgādina attiecīgo Tiesas judikatūru ⁽⁵⁾, kas apstiprina to, ka uzņēmuma kārtas nodokļu pasākums, ko nepamato ne nodokļu sistēmas būtība, ne pasākuma īpašais raksturs, var būt valsts atbalsts.

30. Komisija atzīmē, ka kādā citā spriedumā ⁽⁶⁾ Tiesa apstiprināja Komisijas vērtējumu par to, ka valsts mēroga nodokļu pasākums, kaut arī formāli tam bija vispārējs raksturs, tas bija valsts atbalsts, jo faktiski lielā mērā atbalstīja atsevišķas valsts rūpniecības nozares. Apskatāmajā gadījumā Komisija uzskata, ka uzņēmuma kārtā sniegtais nodokļu atvieglojums, ko piešķir visiem uzņēmumiem, kas Itālijā maksā nodokļus un ko iekļauj reglamentētā vērtspapīru tirgū, ievērojami ietekmē zināma lieluma uzņēmumus un var traucēt konkurenci, jo tas nostāda minētos uzņēmumus labākā konkurences stāvoklī attiecībā pret konkurējošiem uzņēmumiem, kas nav reģistrēti Itālijā. Turklāt, tā kā šo atbalstu piešķir ar nodokļu sistēmas starpniecību, no tā gūst labumu galvenokārt Itālijas uzņēmumi, jo tiem nodokļu atvieglojumus piemēro par pasaules līmeni gūto peļņu, kurpretim ārvalstu uzņēmumi iegūst no šā pasākuma tikai par to peļņas daļu, kas gūta Itālijā, tādējādi no šā viedokļa tie ir nelabvēlīgā stāvoklī. Šāda nevienlīdzība parasti ir attaisnojama ar nodokļu sistēmas būtību, taču šajā gadījumā tas ir izslēgts, jo nodokļu sistēmas parastās pārvaldības ietvaros šī shēma ir īpašs nepamatots atbalsts.

31. Attiecībā uz šā atbalsta ierobežoto darbības laiku, Itālija apgalvo, ka potenciālo saņēmēju skaitu (to var saņemt vienīgi uzņēmumi, kas iekļauti biržas sarakstā līdz 2004. gada 31. decembrim) ierobežo budžets. Tas būtu vēl viens pierādījums par labu tam, ka šis pasākums atstāj

⁽⁴⁾ Lieta C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, [2001], I-8365 lpp.

⁽⁵⁾ Lieta 173/73, *Itālija/Komisija*, [1974], 709. lpp.

⁽⁶⁾ Lieta 203/82, *Itālija/Komisija*, [1983], 2525 lpp.

nelielu ietekmi uz konkurenci. Komisija uzskata, ka, kaut arī nodokļu atvieglojumam atvēlētais budžets ir ierobežots, tas tomēr ir pasākums, ar kuru piešķir subsīdijas, un tas attiecīgi traucē konkurenci. Šī atbalsta shēma maina (ar taksācijas starpniecību) to uzņēmumu stāvokli attiecībā uz konkurenci, kuri veic tirdzniecisku darbību starptautiskajai konkurencei atvērtās nozarēs, un tādēļ šī shēma ir atbalsts, kas apdraud konkurenci.

32. Tādēļ Komisija secina, ka minētais pasākums zināmiem saņēmējiem sniedz īpašas nodokļu priekšrocības, kuru sekas ir to izmaksu samazināšanās, kas tiem parasti rodas ekonomiskās darbības rezultātā.

Valsts resursi

33. Komisija uzskata, ka minētās priekšrocības piešķir valsts var ar valsts resursu starpniecību. Tā kā Itālija iebildumus par to nav iesniegusi, Komisija apstiprina novērtējumu, ko tā sniegusi, uzsākot oficiālo pārbaudes procedūru, proti, ka priekšrocību gūst valsts, jo tā izriet no Itālijas valdības atteikšanās no nodokļu ieņēmumiem.

Ietekme uz konkurenci un tirdzniecību

34. Ņemot vērā minētā pasākuma sekas, Komisija apstiprina novērtējumu, ko tā sniedza, uzsākot oficiālo pārbaudes procedūru, proti, ievērojot to, ka uzņēmējdarbības, kas saņem atbalstu, var darboties starptautiskajā tirgū un veikt tirdznieciskas un citas ekonomiskas darbības tirgos, kur valda liela konkurence, minētais pasākums var traucēt konkurenci starp uzņēmumiem un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar Tiesas pieņemto judikatūru⁽⁷⁾, lai pasākums traucētu konkurenci, pietiek ar to, ka atbalsta saņēmējs konkurē ar pārējiem uzņēmumiem konkurencei atvērtos tirgos.

35. Piesakoties iekļaušanai reglamentētas biržas sarakstā, uzņēmējdarbībām ir dažādi svarīgi finansiāli mērķi, tostarp a) palielināt un diferencēt finanšu avotus aktīvu un akciju iepirkšanai; b) palielināt pašiem savu finansiālo spēju attiecībā pret parādzīmju turētājiem, piegādātājiem

un citiem kreditoriem, kas pieņem akcijas kā galvojumu par kredītu; c) saņemt tirgus novērtējumu, lai jebkurā brīdī padarītu vieglākus apvienošanās un iegādes darījumus. Sniedzot nodokļu ārkārtas atvieglojumu tām uzņēmējdarbībām, kas nolēmušas pieteikties iekļaušanai biržas sarakstā, minētā atbalsta shēma uzlabo šo uzņēmējdarbību konkurenci un finanšu spējas attiecībā pret to konkurentiem. Tā kā iepriekš aprakstītās sekas var nostādīt izdevīgākā stāvoklī Itālijas reģistrētos saņēmēju uzņēmumus, kas veic darījumus tirgos, kur notiek Kopienas iekšējā tirdzniecība, Komisija uzskata, ka arī tādēļ šī shēma ietekmē tirdzniecību un traucē konkurenci.

36. Turklāt Komisija atzīmē, ka līdz 2004. gada 31. decembrim Itālijas biržas sarakstā iekļāva desmit uzņēmējdarbības (tas ir 100 % pieaugums salīdzinājumā ar pagājušo gadu)⁽⁸⁾. Ar šo shēmu uzņēmējdarbībām, kas iekļautas biržas sarakstā, tiek piešķirtas tiesības saņemt nodokļu priekšrocības proporcionāli nākamajai peļņai. Itālijas biržas sarakstā iekļautās uzņēmējdarbības pieder dažādām starptautiskajai konkurencei atvērtām nozarēm, sākot no rūpniecības līdz sabiedriskajiem pakalpojumiem. Ne Itālijas iestādes, ne ieinteresētās personas nav izteikušas argumentus, kas pierādītu to, ka, pateicoties kādiem īpašiem rādītājiem, kuri piemīt atbalsta saņēmējiem, piešķirtās priekšrocības nevarētu ietekmēt konkurenci un Kopienas iekšējo tirdzniecību. Pamatojoties uz prognozējamo peļņu, ko saņēmēji guvuši pirmajos trīs gados pēc iekļaušanas biržas sarakstā, Komisija aprēķināja, ka katra no šīm uzņēmējdarbībām varēs saņemt būtiskus nodokļu atvieglojumus. Komisijas aprēķini rāda, piemēram, ka tās nodokļu priekšrocības, ko saņems viena uzņēmējdarbība vien, par 2004–2007. gada laikposmu varēs sasniegt 75 miljonus euro. Taču atbalsta ierobežojošās klauzulas dēļ, kas ietverta DL 269/2003 11. pantā un kas aprakstīta iepriekš, peļņa attiecīgajos trīs gados nevarētu pārsniegt 11,7 miljonu euro. Tomēr Itālijas iesniegtie argumenti nekādā gadījumā neļauj secināt, ka atsevišķiem saņēmējiem piešķirtais atbalsts nepārsniegtu atbalstu minimālo apjomu.

37. No tā Komisija secina, ka dažādās saņēmējdarbību darbības nozarēs šis atbalsta shēmas radītie konkurenci izkropļojumi ir nozīmīgi, ņemot vērā to, ka tās ir uzņēmējdarbības, kas attiecīgajās nozarēs Itālijā bieži vien ir priekšplānā; tas arī ir pamatā atbalsta shēmas negatīvajam vērtējumam.

⁽⁸⁾ Tās ir šādas uzņēmējdarbības: 1) TREVISAN SpA, rūpniecisko krāsvielu uzņēmums; 2) ISAGRO SpA, farmaceitiskie līdzekļi; 3) DIGITAL MULTIMEDIA TECHNOLOGIES (DMT) SpA, plašsaziņas līdzekļi; 4) TERNA SpA, komunālo pakalpojumu uzņēmums (elektrība); 5) PROCOMAC SpA, iepildīšanas iekārtas; 6) AZIMUT HOLDING SpA, finanšu pakalpojumi; 7) GREENVISION AMBIENTE SpA, pakalpojumi; 8) PANARIAGROUP SpA, keramika; 9) RGI SpA, lietojumprogrammatūra; 10) GEOX SpA, apģērbi.

⁽⁷⁾ Sk. lietu T-214/95 Het Vlaamse Gewest/Komisija, [1998], II-717 lpp.

Atbalsta shēmas likumība, ievērojot prasību par paziņošanu

38. Itālijas iestādes, iepriekš par to nepaziņojušas Komisijai, sākušas īstenot atbalsta shēmu, tādējādi pārkāpjot EK Līguma 88. panta 3. punktu. Ņemot vērā to, ka tas ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē un ka to sāka īstenot bez Komisijas iepriekšējas piekrišanas, minētais pasākums ir nelikumīgs atbalsts.

Saderība ar kopējo tirgu

39. Minētais pasākums ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, un tādēļ tā saderību ar kopējo tirgu jāizvērtē saskaņā ar EK Līguma 87. panta 2. punktā un 87. panta 3. punktā paredzētajiem izņēmumiem.
40. Itālijas iestādes nav noteikti iebildušas pret Komisijas 2004. gada 18. februāra vēstulē sniegto novērtējumu attiecībā uz oficiālās pārbaudes procedūras sākšanu; saskaņā ar šo novērtējumu nevienam no EK Līguma 87. panta 2. un 3. punktā minētajiem izņēmumiem, saskaņā ar kuriem valsts palīdzību var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, nevar piemērot šim gadījumam, un Komisija nav atradusi jaunus faktorus, kas apgāztu šo secinājumu.
41. Šajā gadījumā piešķirtās priekšrocības vai nu nav saistītas ne ar kādiem izdevumiem vai ir saistītas ar neattaisnotiem izdevumiem par atbalstu saskaņā ar kategoriju atbrīvojuma regulām vai Kopienas pamatnostādņiem.
42. EK Līguma 87. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi attiecībā uz sociāla rakstura atbalstu, ko piešķir individuāliem patērētājiem, uz atbalstu, ko sniedz, lai atlidzinātu kaitējumu, kuru nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, un attiecībā uz atbalstu, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apgabalos, šai gadījumā nav piemērojami.
43. Nav piemērojams arī izņēmums, kas minēts EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā, ar kuru paredz atļaut atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs, jo apskatāmo pasākumu piemēro visā Itālijas teritorijā, ne tikai tajos Itālijas apgabalos, kas atbilst šā panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajiem apgabaliem. Visbeidzot, nesīkiet, ka šī atbalsta shēma kaut kādā veidā veicinātu šo apgabalu attīstību.
44. Turklāt minēto atbalsta shēmu nevar uzskatīt par svarīgu projektu visas Eiropas interesēs, tā nav arī vērsta uz to, lai

novērstu nopietnus Itālijas tautsaimniecības traucējumus EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Tās mērķis nav arī veicināt kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

45. Visbeidzot, atbalsta shēma jāizvērtē saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Tajā paredzēts, ka atbalstu, kas veicina atsevišķu saimniecisko darbību vai atsevišķu tautsaimniecības jomu attīstību, var pieņemt, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā vispārējām interesēm. Ar šo shēmu piešķirtās nodokļu priekšrocības nav saistītas ar īpašiem ieguldījumiem, ar darba vietu radīšanu vai ar īpašiem projektiem. Šīs priekšrocības vienkārši ir to nodokļu nastas atvieglojums, kurus ieinteresētajiem uzņēmumiem parasti ir jāmaksā to ekonomiskās darbības laikā, un tādēļ tās jāuzskata par valsts piešķirtu darbības atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

VI. SECINĀJUMI

46. Komisija secina, ka minētā pasākuma piešķirtās nodokļu priekšrocības ir valsts piešķirts darbības atbalsts, kam nevar piemērot nevienam izņēmumu no spēkā esošā vispārējā aizlieguma, un tādēļ tas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Turklāt Komisija uzskata, ka minēto pasākumu Itālija uzsākusi īstenot nelikumīgi.
47. Nelikumīgi piešķirta un ar kopējo tirgu nesaderīga valsts atbalsta sekas parasti ir tādas, ka šo atbalstu atgūst no tā saņēmējiem. Atbalsta atgūšana cik vien iespējams atjauno to stāvokli attiecībā uz konkurenci, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas.
48. Arī tad, ja minēto procedūru noslēdza neilgi pēc pirmā finanšu gada, kura laikā atbalsta shēma atstāja savas sekas, tātad pirms tam, kad lielākajai daļai saņēmēju bija jāsamaksā nodoklis, Komisija nevar izslēgt to, ka daži uzņēmumi jau bija saņēmuši atbalstu, piemēram, tādā veidā, ka tie par kārtējo taksācijas posmu avansā samaksāja samazinātus nodokļu maksājumus.
49. Turklāt Komisija konstatē, ka pēc oficiālās izmeklēšanas sākšanas Itālijas iestādes publiski informēja potenciālos atbalsta saņēmējus par iespējamām sekām, ko radīs Komisijas konstatējums par to, ka minētais pasākums ir atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tomēr Komisija uzskata, ka jāatgūst atbalsts, kas, iespējams, jau nonācis pie saņēmējiem.

50. Tādēļ Komisijas pienākums ir prasīt Itālijai, lai tā divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas aicinātu potenciālos atbalsta saņēmējus atmaksāt atbalstā saņemtos līdzekļus ar procentiem, ko aprēķina, pamatojoties uz V nodaļu Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004 par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai⁽⁹⁾. Jo īpaši, ja atbalsts jau ir piešķirts kārtējā gadā maksājamo nodokļu samazinājuma veidā, Itālijai jāpiedzen visi nodokļi, kas jāsamaksā pēdējā maksājuma kārtā par 2004. gadu. Jebkurā gadījumā līdzekļu atgūšana pilnībā jāpaveic pirms beidzies pirmais finanšu gads, skaitot no šā lēmuma paziņošanas dienas.
51. Komisija prasa Itālijai piegādāt vajadzīgās ziņas, izveidojot attiecīgo saņēmēju sarakstu un skaidri norādot gan paredzētos, gan arī jau veiktos pasākumus, lai nodrošinātu tūlītēju un faktiski nelikumīgā valsts atbalsta atgūšanu. Komisija aicina Itāliju tuvākajos divos mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas iesniegt visus dokumentus, kas apliecina, ka faktiski ir sākusies procedūra, ar kuru nelikumīgi piešķirtos atbalsta līdzekļus iekasē atpakaļ no to saņēmējiem.
52. Minētais lēmums attiecas uz atbalsta shēmu kā tādu, un to jāizpilda nekavējoties, ieskaitot to, kas attiecas uz atbalsta līdzekļiem, kuri piešķirti saskaņā ar šo shēmu. Tomēr lēmums neizslēdz iespēju, ka individuālā kārtā piešķirtu atbalstu kopumā vai daļēji varētu uzskatīt par saderīgu saskaņā ar kategoriju atbrīvojuma regulas 5. panta b) punktu attiecībā uz atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsta shēma, ko Itālija saskaņā ar tās valdības 2003. gada 30. septembra dekrēta Nr. 269 1. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 11. pantu īsteno nodokļu atvieglojumu veidā par labu uzņēmējdarbībai, kas iekļautas Eiropas reglamentētas biržas sarakstā, ar kopējo tirgu nav saderīga.

2. pants

Itālijai ir jāatceļ šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta shēma, sākot no tā finanšu gada, kad saņemts paziņojums par šo lēmumu.

3. pants

1. Itālijai jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai atgūtu no saņēmējiem 1. pantā minētā atbalsta līdzekļus, kas nelikumīgi jau nonākuši to rīcībā.

2. Atgūšana jāveic nekavējoties un saskaņā ar Itālijas valsts tiesību aktos paredzēto procedūru, ar nosacījumu, ja tā ļauj bez vilcināšanās un faktiski izpildīt šo lēmumu.

3. Atgūšana jāpaveic iespējami drīz. Jo īpaši, ja atbalsts jau ir piešķirts to nodokļu maksājumu samazinājuma veidā, kuri jāmaksā par kārtējo finanšu gadu, Itālijai jāiekasē visi nodokļi, kas jāsamaksā pēdējā maksājuma kārtā par 2004. gadu. Visos pārējos gadījumos Itālijai jāiekasē maksājamais nodoklis vēlākais līdz tā finanšu gada beigām, kura laikā iekrīt šā lēmuma paziņošanas diena.

4. Atgūstamie atbalsta līdzekļi ietver arī procentus, ko aprēķina, sākot no dienas, kad saņēmējiem atbalsts kļuvis pieejams, līdz dienai, kad līdzekļi faktiski ir atgūti.

5. Procentus aprēķina, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu.

6. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Itālijai oficiāli jāpieprasa no visiem šā lēmuma 1. pantā minētā atbalsta saņēmējiem, lai tie nelikumīgi saņemtos atbalsta līdzekļus atmaksā ar procentiem.

4. pants

Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Itālijai jāinformē Komisija par veiktajiem un paredzētajiem pasākumiem šā lēmuma izpildē. Šī informācija jāsniedz ar jautājumu lapas palīdzību, kas pievienota šā lēmuma 1. pielikumā. Tikpat ilgā laikā Itālijai jāiesniedz visi dokumenti, kas apliecina, ka attiecībā uz nelikumīgā atbalsta saņēmējiem līdzekļu atgūšanas procedūra faktiski ir sākta.

5. pants

Šis lēmums attiecas uz Itālijas Republiku.

Briselē, 2005. gada 16. martā

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Neelie KROES

⁽⁹⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

